

หลักสูตรการศึกษาต่อเนื่อง
การศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะอาชีพ

ชื่อหลักสูตรการปลูกผักปลอดสารพิษ เพื่อชีวิตที่พอเพียง
จำนวน ๓๕ ชั่วโมง

สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดมหาสารคาม
กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

การจัดการศึกษาต่อเนื่อง เพื่อตอบสนองนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ และสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ส่งเสริมสนับสนุนจัดการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเองให้มีการฝึกอบรมอาชีพในชุมชน เพื่อเป็นการเสริมสร้างทักษะใหม่ (NEW SKILL) เพิ่มสมรรถนะ (UPSKILL) หรือทบทวนทักษะ (RESKILL) ให้แก่ประชาชน อาทิ อาชีพเกษตรกร อาชีพค้าขาย อาชีพบริการชุมชน อาชีพหัตถกรรม อาชีพอุตสาหกรรม เพื่อเป็นเครื่องมือในการยกระดับทักษะความรู้ ช่วยประชาชนลดรายจ่ายในครัวเรือน สามารถประกอบอาชีพหลัก หรือเป็นอาชีพเสริมให้แก่ครอบครัวได้ และส่งเสริม สนับสนุน สร้างโอกาสให้เกิด SOFT POWER เพื่อ เปิดโอกาสในการต่อยอดสร้างมูลค่า และ สร้างรายได้รวมทั้งการอนุรักษ์ ฟื้นฟู และพัฒนาต่อยอดศิลปวัฒนธรรม ภาษา และส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นให้เป็นที่รู้จักทั้งในประเทศและต่างประเทศ อาทิ ด้านการ ท่องเที่ยว/งานเทศกาล ประเพณีไทย ด้านดนตรีและศิลปะ ด้านวรรณกรรม/หนังสือ ด้านสินค้าและบริการ รวมทั้งการใช้พื้นที่เป็น สถานที่เรียนรู้วัฒนธรรม ศิลปะ และประวัติศาสตร์ต้องมุ่งเน้นการพัฒนาเพื่อเพิ่ม ศักยภาพและขีด ความสามารถของประชาชน กลุ่มเป้าหมาย ให้สามารถประกอบอาชีพ สร้างรายได้ที่มั่นคง และมั่นคง

การเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเองของ สกร.ระดับอำเภอ เพื่อตอบสนองนโยบายดังกล่าว จึงต้องปรับเปลี่ยนกระบวนการจัดการเรียนรู้ ที่เน้นการปฏิบัติจริง เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากผู้มีประสบการณ์ใน อาชีพโดยตรง ผู้สอนเป็นวิทยากรที่มีความรู้ความสามารถ และเป็นผู้ประกอบการในอาชีพนั้น ๆ ให้ ความสำคัญต่อการประเมินผลการจบหลักสูตรที่เน้นทักษะ ความสามารถ และการมีผลงาน ชิ้นงาน ที่ได้ มาตรฐานออกสู่ตลาดได้ การพัฒนาหลักสูตรอาชีพ จึงต้องปรับใหม่โดยการพัฒนาให้ครบวงจร ประกอบด้วย ช่องทางการประกอบอาชีพ ทักษะของอาชีพ การบริหารจัดการ และโครงการอาชีพพร้อม แหล่งเงินทุน และให้ผู้เรียนที่เรียนจบจากหลักสูตรอาชีพมีความมั่นใจว่าจะสามารถประกอบอาชีพสร้าง รายได้ ได้อย่างแท้จริง จึงขอให้สถานศึกษาที่นำหลักสูตรที่ได้พัฒนาแล้วนั้น นำมาคัดเลือกให้เหมาะสมกับ ความต้องการของพื้นที่ และนำไปอนุมัติใช้ในการจัดการเรียนการสอนต่อไป

สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดมหาสารคาม

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
หลักสูตรความเป็นมา	๑
จุดประสงค์การเรียนรู้	๑
กลุ่มเป้าหมาย	๑
ระยะเวลา	๑
เนื้อหาหลักสูตร	๑
การจัดการเรียนรู้	๒
สื่อการเรียนรู้	๒
การวัดผลประเมินผล	๒
การจบหลักสูตร	๒
เอกสารหลักฐานการศึกษาที่จะได้รับหลังจากจบหลักสูตร	๒
การเทียบโอน	๒
โครงสร้างหลักสูตรโครงสร้างหลักสูตรการปลูกผักปลอดสารพิษฯ	๓
แบบทดสอบก่อนเรียน	๗
เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน	๙
ใบความรู้	๑๐
แบบประเมินผู้เรียน	๑๓
แบบทดสอบหลังเรียน	๑๔
เฉลยแบบทดสอบหลังเรียน	๑๖

หลักสูตรการปลูกผักปลอดสารพิษเพื่อชีวิตที่พอเพียง

จำนวน ๓๕ ชั่วโมง

กลุ่มอาชีพ เกษตรกรรม

๑. ความเป็นมา

การปลูกผักปลอดสารพิษเป็นแนวทางที่ช่วยส่งเสริมสุขภาพของผู้บริโภค ลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และสอดคล้องกับแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง การเรียนรู้เกี่ยวกับการเพาะปลูกแบบอินทรีย์สามารถช่วยให้ผู้เรียนพึ่งพาตนเองและพัฒนาคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้น ผู้คนหันมาให้ความสนใจกับการบริโภคอาหารที่ปลอดภัยและมีประโยชน์ต่อสุขภาพเพิ่มขึ้น การปลูกผักปลอดสารพิษจึงเป็นทางเลือกที่ตอบโจทย์ความต้องการนี้ นอกจากนี้ยังเป็นการส่งเสริมการใช้ชีวิตที่พอเพียง ลดการพึ่งพาผักจากตลาดและลดค่าใช้จ่ายในครัวเรือน

ความต้องการของคนในเมืองใหญ่ต้องการมีพื้นที่สีเขียวและปลูกพืชผักกินเอง แต่ด้วยพื้นที่ในเมืองที่จำกัดทำให้เกิดการปรับตัวในการใช้พื้นที่ที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด เช่น ระเบียง คอนโดมีเนียม หรือดาดฟ้า โดยการใช้กระถางหรือภาชนะที่สามารถเคลื่อนย้ายได้ง่าย และการปลูกผักในกระถางไม่เพียงช่วยให้มีอาหารสดใหม่ไว้บริโภค แต่ยังส่งเสริมความรู้สึกร่วมกันและมีความสุขจากการทำสวน นอกจากนี้ยังเป็นการลดการใช้พลังงานในการขนส่งผักจากชนบทเข้าสู่เมือง และลดขยะจากบรรจุภัณฑ์อีกด้วย

๒. จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. เข้าใจหลักการและความสำคัญของการปลูกผักปลอดสารพิษ
๒. สามารถเตรียมดิน ปลูก และดูแลผักปลอดสารพิษได้อย่างถูกต้อง
๓. เรียนรู้วิธีการป้องกันและกำจัดศัตรูพืชแบบธรรมชาติ
๔. มีทักษะในการเก็บเกี่ยวและจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์จากผักปลอดสารพิษ
๕. นำความรู้ไปใช้เพื่อพัฒนาอาชีพหรือบริโภคในครัวเรือน

๓. กลุ่มเป้าหมาย

- ประชาชนที่ไม่มีอาชีพ
- ประชาชนที่มีการประกอบอาชีพที่ตนเองทำอยู่แล้ว และมีความต้องการเพิ่มพูนความรู้

๔. ระยะเวลา

หลักสูตรนี้ใช้เวลาเรียน ๓๕ ชั่วโมง ประกอบด้วยภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติ

๕. เนื้อหาหลักสูตร

ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการปลูกผักปลอดสารพิษ

- ประโยชน์และความสำคัญของผักปลอดสารพิษ
- ประเภทของผักที่เหมาะสมสำหรับการปลูก

การเตรียมดินและการใช้ปุ๋ยอินทรีย์

- การเตรียมดินสำหรับการปลูก
- วิธีการทำปุ๋ยอินทรีย์จากวัสดุในครัวเรือน

การปลูกผักและการดูแลรักษา

- เทคนิคการปลูกผักแต่ละชนิด
- การป้องกันโรคและแมลงโดยไม่ใช้สารเคมี

การเก็บเกี่ยวและการเก็บรักษาผัก

- วิธีการเก็บเกี่ยวที่ถูกต้อง
- การเก็บรักษาผักให้สดและคงคุณค่าทางโภชนาการ

๖. การจัดการเรียนรู้

- การบรรยายและการอภิปรายกลุ่ม
- การเรียนรู้จากกรณีศึกษา
- การฝึกปฏิบัติจริงในแปลงผัก
- การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างผู้เรียน

๗. สื่อการเรียนรู้

- เอกสารประกอบการเรียน
- วิดีโอสื่อการสอน
- อุปกรณ์และวัสดุสำหรับการทดลองและฝึกปฏิบัติ
- แปลงทดลองสำหรับการปลูกผัก

๘. การวัดและประเมินผล

- การสังเกตพฤติกรรมและการมีส่วนร่วมของผู้เรียน
- การทำแบบทดสอบก่อนและหลังการอบรม
- การประเมินผลงานจากการปฏิบัติจริง

๙. การจบหลักสูตร

ผู้ที่ผ่านการอบรมตามเกณฑ์ที่กำหนด จะได้รับใบประกาศนียบัตรรับรองการผ่านหลักสูตร

๑๐. เอกสารหลักฐานการศึกษาที่ได้รับหลังจากจบหลักสูตร

- ใบประกาศนียบัตรการอบรม
- รายงานผลการประเมินการเรียนรู้ของผู้เข้าอบรม

๑๑. การเทียบโอน

ผู้เรียนสามารถนำความรู้และทักษะที่ได้รับไปใช้ในการศึกษาต่อหรือพัฒนาเป็นอาชีพด้านการเกษตรอินทรีย์ และสามารถนำไปใช้เป็นหน่วยกิตในการศึกษาต่อในบางหลักสูตรที่เกี่ยวข้อง

๑๒. โครงสร้างหลักสูตรการปลูกผักปลอดสารพิษเพื่อชีวิตที่พอเพียง

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	สื่อการเรียนรู้	การวัดและประเมินผล	ชั่วโมง	
						ทฤษฎี	ปฏิบัติ
๑.ความรู้พื้นฐาน	เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการปลูกผักปลอดสารพิษเพื่อส่งเสริมการสร้างอาหารปลอดภัยและการเกษตรแบบยั่งยืนเพื่อพัฒนาทักษะการจัดการและดูแลพืชผักในสภาพแวดล้อมที่แตกต่างกัน	แนวคิดและประโยชน์ของการปลูกผักปลอดสารพิษ ความหมายและความสำคัญของผักปลอดสารพิษ ผลกระทบต่อสุขภาพและสิ่งแวดล้อม	การบรรยายและการอภิปรายบรรยายเนื้อหาและเปิดโอกาสให้ผู้เรียนซักถาม การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างผู้เรียน	เอกสารประกอบการเรียน: หนังสือและคู่มือการปลูกผักปลอดสารพิษวิดีโอการสอน: คลิปวิดีโอแนะนำขั้นตอนการปลูกและดูแลผัก สื่อออนไลน์: เว็บไซต์และแอปพลิเคชันที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรปลอดสารพิษ	การประเมินความรู้ความเข้าใจ: การทดสอบความรู้อีกก่อนและหลังเรียน การประเมินจากการปฏิบัติ: การตรวจสอบแปลงปลูกและผลผลิตที่ผู้เรียนจัดทำ การประเมินจากการมีส่วนร่วม: การสังเกตการมีส่วนร่วมในกิจกรรมและการอภิปราย การประเมินจากโครงการ: การจัดทำโครงการปลูกผักปลอดสารพิษและการนำเสนอผลลัพธ์	๕	-

๒.การเตรียมดินและปุ๋ย	เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเตรียมดินและการใช้ปุ๋ยสำหรับการปลูกผักปลอดสารพิษ เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถเตรียมดินและเลือกใช้ปุ๋ยที่เหมาะสมกับการปลูกผักปลอดสารพิษ เพื่อพัฒนาทักษะการวิเคราะห์และประเมินคุณภาพของดินและปุ๋ย	การเตรียมดินและการเลือกพื้นที่ปลูก การวิเคราะห์สภาพดิน การปรับปรุงดินด้วยวิธีธรรมชาติ การเลือกพื้นที่ที่เหมาะสม ๓.การเลือกพันธุ์พืชและการเพาะเมล็ด การเลือกพันธุ์พืชที่เหมาะสมกับสภาพอากาศและดิน วิธีการเพาะเมล็ดและการดูแลต้นอ่อน	การบรรยายและอภิปรายเนื้อหาเกี่ยวกับดินและปุ๋ย การทำกิจกรรมกลุ่มเพื่อทดลองและสังเกตการเตรียมดินและการใช้ปุ๋ย การฝึกปฏิบัติในการตรวจสอบและปรับปรุงดินในสถานการณ์จริง การศึกษาและวิเคราะห์กรณีตัวอย่างจากฟาร์มที่ปลูกผักปลอดสารพิษ	หนังสือและตำราที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร ปลอดภัย สารพิษ วิดีโอการสอนเกี่ยวกับการเตรียมดินและการใช้ปุ๋ย ชุดทดลองดินและปุ๋ย การเยี่ยมชมฟาร์มที่มีการปลูกผักปลอดสารพิษ	การทดสอบความรู้ด้วยข้อสอบปลายภาค การประเมินผลจากการปฏิบัติจริงในการเตรียมดินและใช้ปุ๋ย การประเมินจากรายงานและการนำเสนอผลงานของผู้เรียน การสังเกตและให้คะแนนจากการมีส่วนร่วมในกิจกรรมกลุ่ม	๒	๘
-----------------------	--	--	---	---	---	---	---

๓. การปลูก และดูแล รักษา	เพื่อให้ผู้เรียน สามารถปลูกและ ดูแลรักษาผัก ปลอดสารพิษได้ อย่างมี ประสิทธิภาพ พร้อมทั้งเข้าใจถึง ความสำคัญของ การเกษตรปลอด สารพิษต่อสุขภาพ และสิ่งแวดล้อม	การดูแลรักษา และการ ป้องกันโรคพืช การรดน้ำและ การให้ปุ๋ย อินทรีย์ การป้องกัน และจัดการ ศัตรูพืชโดยไม่ ใช้สารเคมี	การบรรยายและ การสาธิตจาก ผู้เชี่ยวชาญด้าน การเกษตรปลอด สารพิษ การลงมือปฏิบัติ จริงในแปลงผัก การอภิปรายกลุ่ม เพื่อแลกเปลี่ยน ประสบการณ์และ แนวคิด	วิดีโอสาธิตขั้นตอนการ ปลูกผักปลอดสารพิษ หนังสือคู่มือการเกษตร ปลอดสารพิษ แผนภูมิและโปสเตอร์ แสดงขั้นตอนการ ปฏิบัติงาน	การประเมินผลจากการ ปฏิบัติงานในแปลงผัก การสอบข้อเขียนเพื่อ ประเมินความเข้าใจใน ทฤษฎี การนำเสนอผลงานกลุ่ม เกี่ยวกับการปลูกและดูแล ผักปลอดสารพิษ		๑๕
--------------------------------	---	---	--	---	---	--	----

๔.การเก็บ เกี่ยวและเก็บ รักษา	เพื่อให้ผู้เรียนมี ความรู้และทักษะ ในการเก็บเกี่ยว และเก็บรักษาผัก ปลอดสารพิษ อย่างมี ประสิทธิภาพและ ปลอดภัย	การเก็บเกี่ยว และการจัด จำหน่าย การเก็บเกี่ยว ที่ถูกวิธีเพื่อ รักษาคุณภาพ การจัด จำหน่ายและ การสร้าง มูลค่าเพิ่ม ให้กับ ผลิตภัณฑ์	การบรรยายและ การสาธิต: การ อธิบายและแสดง ตัวอย่างวิธีการเก็บ เกี่ยวและเก็บรักษา ผัก การเรียนรู้ผ่านการ ปฏิบัติ: ให้ผู้เรียนมี โอกาสลงมือปฏิบัติ จริงในแปลงผักเพื่อ ฝึกฝนทักษะ การอธิบายและ แลกเปลี่ยน ประสบการณ์: ผู้เรียนแบ่งปัน ประสบการณ์และ ปัญหาที่พบในการ เก็บเกี่ยวและเก็บ รักษาผัก	คู่มือการเก็บเกี่ยวและ เก็บรักษาผัก: หนังสือ หรือแผ่นพับที่รวบรวม ข้อมูลและเทคนิคต่าง ๆ วิดิทัศน์สาธิต: วิดิทัศน์ที่ แสดงขั้นตอนการเก็บ เกี่ยวและเก็บรักษาผัก ตัวอย่างผักจริง: การใช้ ผักจริงในการสอนเพื่อให้ ผู้เรียนได้สัมผัสและ ทดลองด้วยตัวเอง	การทดสอบภาคทฤษฎี: การสอบข้อเขียนเพื่อ ประเมินความเข้าใจใน เนื้อหาที่เรียน การประเมินภาคปฏิบัติ: การสังเกตและประเมินผล การปฏิบัติของผู้เรียนใน การเก็บเกี่ยวและเก็บ รักษาผัก การประเมินจากการมี ส่วนร่วม: การให้คะแนน จากการมีส่วนร่วมใน กิจกรรมและการอธิบาย ในห้องเรียน	๔	๑
-------------------------------------	---	--	--	--	--	---	---

แบบทดสอบก่อนเรียน

เรื่องการปลูกผักปลอดสารพิษเพื่อชีวิตที่พอเพียง

คำชี้แจง เลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดในแต่ละข้อ

ข้อ ๑: การปลูกผักปลอดสารพิษมีข้อดีอย่างไร?

- ก. ประหยัดเวลาในการปลูก
- ข. ลดความเสี่ยงจากสารเคมี
- ค. เพิ่มปริมาณการผลิต
- ง. ใช้เงินลงทุนต่ำ

ข้อ ๒: ผักชนิดใดที่นิยมปลูกแบบปลอดสารพิษ?

- ก. กะหล่ำปลี
- ข. แตงกวา
- ค. ผักชี
- ง. ทั้งหมดที่กล่าวมา

ข้อ ๓: การใช้ปุ๋ยหมักมีประโยชน์อย่างไร?

- ก. ทำให้ดินแข็งตัว
- ข. เพิ่มความอุดมสมบูรณ์ของดิน
- ค. ช่วยลดการใช้น้ำ
- ง. ทำให้ผักเติบโตช้า

ข้อ ๔: การปลูกผักในระบบเกษตรอินทรีย์ควรหลีกเลี่ยงอะไร?

- ก. การใช้สารเคมีสังเคราะห์
- ข. การใช้ปุ๋ยคอก
- ค. การใช้แสงแดด
- ง. การให้น้ำ

ข้อ ๕: วิธีการใดที่ช่วยควบคุมศัตรูพืชในแปลงผักปลอดสารพิษได้ดีที่สุด?

- ก. การใช้สารเคมี
- ข. การใช้ศัตรูธรรมชาติ
- ค. การใช้พืชสมุนไพร
- ง. การใช้เครื่องจักร

ข้อ ๖: ดินที่เหมาะสมสำหรับการปลูกผักปลอดสารพิษควรมีลักษณะอย่างไร?

- ก. ดินทราย
- ข. ดินเหนียว
- ค. ดินร่วน
- ง. ดินกรวด

ข้อ ๗: การปลูกผักปลอดสารพิษส่งผลต่อสิ่งแวดล้อมอย่างไร?

- ก. เพิ่มมลพิษในน้ำ
- ข. ช่วยลดโลกร้อน
- ค. เพิ่มการใช้พลังงาน
- ง. เพิ่มการใช้สารเคมี

ข้อ ๘: ปัจจัยใดที่สำคัญที่สุดในการปลูกผักปลอดสารพิษ?

- ก. สภาพอากาศ
- ข. คุณภาพดิน
- ค. ปริมาณน้ำ
- ง. เมล็ดพันธุ์

ข้อ ๙: การเลือกเมล็ดพันธุ์ที่ดีมีผลอย่างไรต่อการปลูกผักปลอดสารพิษ?

- ก. ทำให้ผักมีสีสวย
- ข. ทำให้ผักมีรสขม
- ค. เพิ่มอัตราการงอก
- ง. ลดการเกิดศัตรูพืช

ข้อ ๑๐: การปลูกผักปลอดสารพิษมีประโยชน์ต่อสุขภาพอย่างไร?

- ก. เพิ่มระดับสารพิษในร่างกาย
- ข. ลดความเสี่ยงจากโรคเรื้อรัง
- ค. ลดการดูดซึมวิตามิน
- ง. เพิ่มโอกาสเกิดโรคหัวใจ

เฉลย แบบทดสอบก่อนเรียน วิชาการปลูกผักปลอดสารพิษเพื่อชีวิตที่พอเพียง

๑. ข. ลดความเสี่ยงจากสารเคมี
๒. ง. ทั้งหมดที่กล่าวมา
๓. ข. เพิ่มความอุดมสมบูรณ์ของดิน
๔. ก. การใช้สารเคมีสังเคราะห์
๕. ข. การใช้ศัตรูธรรมชาติ
๖. ค. ดินร่วน
๗. ข. ช่วยลดโลกร้อน
๘. ง. เมล็ดพันธุ์
๙. ค. เพิ่มอัตราการงอก
๑๐. ข. ลดความเสี่ยงจากโรคเรื้อรัง

ใบความรู้ หลักสูตรวิชาการปลูกผักปลอดสารพิษเพื่อชีวิตที่พอเพียง

พืชผักเป็นพืชอาหารที่คนไทยนิยมนำมาใช้รับประทานกันมากเนื่องจากมีคุณค่าทางอาหารทั้งวิตามินและแร่ธาตุต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อร่างกายสูง แต่คำนิยมในการบริโภคผักนั้น มักจะเลือกบริโภคผักที่สวยงามไม่มีร่องรอยการทำลายของหนอนและแมลงศัตรูพืช จึงทำให้เกษตรกรที่ปลูกผักจะต้องใช้สารเคมีป้องกันและกำจัดแมลงศัตรูพืชในปริมาณที่มาก เพื่อให้ได้ผักที่สวยงามตามความต้องการของตลาด เมื่อผู้ซื้อนำมาบริโภคแล้วอาจได้รับอันตรายจากสารพิษที่ตกค้างอยู่ในพืชผักนั้นได้ เพื่อเป็นการแก้ปัญหาดังกล่าว เกษตรกรจึงควรหันมาทำการปลูกผักปลอดภัยจากสารพิษ โดยนำเอาวิธีการป้องกันและกำจัดศัตรูพืชหลายวิธีมาประยุกต์ใช้รวมกัน เป็นการทดแทนหรือลดปริมาณการใช้สารเคมีให้น้อยลง เพื่อความปลอดภัยของเกษตรกร ผู้บริโภคและสิ่งแวดล้อม

ความหมายของผักปลอดภัยจากสารพิษ

ผักปลอดภัยจากสารพิษ หมายถึง ผลผลิตพืชผักที่ไม่มีสารเคมีป้องกันและกำจัดศัตรูพืชตกค้างอยู่ หรือมีตกค้างอยู่ไม่เกินระดับมาตรฐานที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนดไว้ในประกาศกระทรวงสาธารณสุข ฉบับที่ ๑๖๓ พ.ศ. ๒๕๓๘ ลงวันที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๓๘ เรื่อง อาหารที่มีสารพิษตกค้าง

ข้อดีของการปลูกผักปลอดภัยจากสารพิษ

๑. ทำให้ได้พืชผักที่มีคุณภาพ ไม่มีสารพิษตกค้าง เกิดความปลอดภัยแก่ผู้บริโภค
๒. ช่วยให้เกษตรกรปลูกผักมีสุขภาพอนามัยดีขึ้นเนื่องจากไม่มีการฉีดพ่นสารเคมีป้องกันและกำจัดศัตรูพืช ทำให้เกษตรกรปลอดภัยจากสารพิษเหล่านี้ด้วย
๓. ลดต้นทุนการผลิตของเกษตรกรด้านค่าใช้จ่ายในการซื้อสารเคมีป้องกันและกำจัดศัตรูพืช
๔. ลดปริมาณการนำเข้าสารเคมีป้องกันและกำจัดศัตรูพืช
๕. เกษตรกรจะมีรายได้เพิ่มมากขึ้น เนื่องจากผลผลิตที่ได้มีคุณภาพ ทำให้สามารถขายผลผลิตได้ในราคาสูงขึ้น
๖. ลดปริมาณสารเคมีป้องกันและกำจัดศัตรูพืชที่จะปนเปื้อนเข้าไปในอากาศและน้ำ ซึ่งเป็น การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและลดมลพิษของสิ่งแวดล้อมได้ทางหนึ่ง

วิธีการผลิตผักปลอดภัยจากสารพิษ

ในการปลูกผักปลอดภัยจากสารพิษนั้น จะใช้หลักการปลูกพืชผักโดยการไม่ใช้สารเคมีในการผลิตให้น้อยที่สุด หรือใช้ตามความจำเป็นและจะใช้หลัก “การป้องกันและกำจัดศัตรูพืชโดยวิธีผสมผสาน หรือไอพีเอ็ม” แทนแต่การที่จะป้องกันและกำจัดศัตรูพืชให้ได้นั้นจะต้องเลือกวิธีที่ประหยัดเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ ซึ่งผู้ปลูกจะต้องเข้าใจเรื่องต่างๆ ที่เกี่ยวข้องของ ด

การปลูกผักปลอดสารพิษเพื่อชีวิตที่พอเพียง แบบในช่อง หรือในกระถาง

หลักสูตรวิชาการปลูกผักปลอดสารพิษเพื่อชีวิตที่พอเพียง แบบแปลงปลูก

แบบประเมินผลงานผู้เรียน

ชื่อ - สกุล.....

หลักสูตร..... กลุ่ม.....

คำชี้แจง : ให้วิทยากรประเมินผลงานของผู้เรียนตามหัวข้อที่กำหนดให้

ประเด็นที่ประเมิน	คะแนนประเมิน (๑๐ คะแนน)
๑. ความรู้ความเข้าใจเนื้อหาสาระ (๒๐ คะแนน)	
๑.๑ ทดสอบความรู้ความเข้าใจ	
๑.๒ สอบถามความรู้ความเข้าใจ	
๒. ทักษะการปฏิบัติ (๔๐ คะแนน)	
๒.๑ สังเกตการณ์ปฏิบัติในระหว่างการเรียนรู้การจัดกิจกรรม	
๒.๒ ประเมินโดยให้สาธิต	
๒.๓ แสดงขั้นตอนวิธีการปฏิบัติ	
๒.๔ ประเมินจากกระบวนการมีส่วนร่วม	
๓. คุณภาพผลงาน ผลการปฏิบัติ	
๓.๑ สังเกตผลงาน	
๓.๒ ตรวจสอบผลงาน	
๓.๓ มีความคิดสร้างสรรค์	
๓.๔ ผลการปฏิบัติว่าเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดหรือไม่	
รวมคะแนน (๑๐๐ คะแนน)	

หมายเหตุ การประเมินผลการจบหลักสูตรอาจดำเนินการได้ ดังนี้

- การประเมินระหว่างเรียน และเมื่อจบหลักสูตร
- ประเมินครั้งเดียวก่อนจบหลักสูตร

ทั้งนี้ เกณฑ์การจบหลักสูตร จะต้องได้คะแนนรวมไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐ จึงจะผ่านเกณฑ์การประเมิน

ลงชื่อ

(

วิทยากร

)

แบบทดสอบหลังเรียน
หลักสูตรวิชาการปลูกผักปลอดสารพิษเพื่อชีวิตที่พอเพียง

คำชี้แจง จงเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

1. ข้อใดคือประโยชน์ของการปลูกผักปลอดสารพิษ?
 - ก. ลดความต้องการใช้สารเคมี
 - ข. เพิ่มรายได้จากการขายผัก
 - ค. ส่งเสริมสุขภาพที่ดี
 - ง. ถูกทุกข้อ
2. ขั้นตอนแรกในกระบวนการปลูกผักปลอดสารพิษคืออะไร?
 - ก. การเตรียมดิน
 - ข. การหว่านเมล็ด
 - ค. การให้น้ำ
 - ง. การเก็บเกี่ยว
3. ดินที่เหมาะสมสำหรับปลูกผักปลอดสารพิษควรมีลักษณะอย่างไร?
 - ก. ดินเหนียว
 - ข. ดินร่วน
 - ค. ดินทราย
 - ง. ดินแข็ง
4. การปลูกผักปลอดสารพิษควรหลีกเลี่ยงการใช้สารใด?
 - ก. สารอินทรีย์
 - ข. สารเคมี
 - ค. ปุ๋ยคอก
 - ง. น้ำหมักชีวภาพ
5. วิธีการควบคุมศัตรูพืชโดยไม่ใช้สารเคมีคือวิธีใด?
 - ก. ใช้สารเคมีสังเคราะห์
 - ข. ใช้สารชีวภาพ
 - ค. ใช้ยาฆ่าแมลง
 - ง. ใช้สารเคมีอินทรีย์

6. ข้อใดไม่ใช่ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเจริญเติบโตของผักปลอดสารพิษ?
 - ก. น้ำ
 - ข. แสงแดด
 - ค. สีของผัก
 - ง. สภาพอากาศ
7. การปลูกผักในโรงเรือนช่วยควบคุมอะไรได้มากที่สุด?
 - ก. ปริมาณน้ำ
 - ข. อุณหภูมิ
 - ค. การระบายอากาศ
 - ง. การเก็บเกี่ยว
8. ข้อใดคือการปฏิบัติที่ดีเมื่อเก็บเกี่ยวผักปลอดสารพิษ?
 - ก. เก็บในช่วงแดดจัด
 - ข. เก็บในช่วงเช้าหรือเย็น
 - ค. เก็บในช่วงฝนตกหนัก
 - ง. เก็บในช่วงกลางคืน
9. ข้อใดเป็นสัญญาณว่าผักมีการเจริญเติบโตที่ดี?
 - ก. ใบเหลือง
 - ข. ใบเขียวสด
 - ค. ลำต้นเน่า
 - ง. ดอกหลุดร่วง
10. ข้อใดเป็นวิธีการส่งเสริมการปลูกผักปลอดสารพิษในชุมชน?
 - ก. การจัดอบรมความรู้
 - ข. การใช้สารเคมีลดต้นทุน
 - ค. การขยายพื้นที่การปลูก
 - ง. การลดการใช้น้ำ

เฉลย แบบทดสอบหลังเรียน วิชาการปลูกผักปลอดสารพิษเพื่อชีวิตที่พอเพียง

1. ง. ถูกทุกข้อ
2. ก. การเตรียมดิน
3. ข. ดินร่วน
4. ข. สารเคมี
5. ข. ใช้สารชีวภาพ
6. ค. สีของผัก
7. ข. อุณหภูมิ
8. ข. เก็บในช่วงเช้าหรือเย็น
9. ข. ใบเขียวสด
10. ก. การจัดอบรมความรู้